

Anotace přednášky ke jmenovacímu řízení

Doc. MUDr. Eva Králíková, CSc.

Ústav hygieny a epidemiologie 1. LF UK a VFN v Praze

Centrum pro závislé na tabáku III. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze

Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC), FN u Sv. Anny, Brno

Léčba závislosti na tabáku v ČR

Na svém mateřském pracovišti, Ústavu hygieny a epidemiologie, jsem vždy měla možnost spojení tohoto oboru s klinickou praxí.

Nejprve to byla dvaapůlletá stáž na IV. interní klinice naší fakulty, pak spolupráce s lipidovou ambulancí profesora MUDr. Josefa Šobry, Dr.Sc. na III. interní klinice naší fakulty a VFN. Tamní působení přešlo z této ambulance koncem roku 2004 v založení Centra pro závislé na tabáku, které od začátku roku 2005 plně funguje. Bylo první svého druhu v ČR podle vzoru Nicotine Dependence Center na Mayo Clinic v americkém Rochesteru – tamní pobyt mne velmi ovlivnil a spolupracujeme dosud. Podařilo se vybudovat síť 40 těchto center po republice, lékaři, sestry i lékárníci se začínají o kouření svých pacientů zajímat a přibližovat nás tak pomalu standardu vyspělých zemí.

Epidemiologii, prevenci a léčbě závislosti na tabáku se věnuji od konce 80. let minulého století. Naším centrem pro závislé na tabáku prošlo za více než 10 let na 5000 pacientů a výsledky naší léčby jsou velmi dobře srovnatelné se světovou špičkou. Při 35 % úspěšnosti by to znamenalo 1750 vyléčených kuřáků a při průměrném prodloužení života v daném věku odložení cigaret je naším výsledkem 13 125 let zachráněného života a to velmi levně (1333 Kč/LYG v roce 2012), přesně jsme to spočítali v první ze tří uvedených publikací. Shrnuje hlavní výsledky mé profesní činnosti, proto ji uvádím, i když nepatří mezi impaktované.

Dalším důvodem výběru této publikace je jazyková bariéra: naprostá většina z více než 200 000 medicínských publikací o kouření je v angličtině, v češtině jsou spíše výjimkou, zejména pokud jde o souvislosti kouření v rámci klinických oborů. Ráda bych podpořila naše písemnictví v tomto ohledu.

Druhou publikací je podrobný popis výsledků naší léčby a konečně třetí ukazuje propojení klinické praxe s výukou mediků: kolega Jan Novák byl v době spoluautorství medikem a na této práci začal pracovat v rámci seminární práce z hygieny a epidemiologie. Někdejší studenti jsou spoluautory ještě jedné impaktované publikace (kolegyně Karolina Trunečková a Senta Kubátová), s nimiž jsme také mapovali užívání elektronických cigaret – viz seznam publikací.

Tři vybrané publikace:

1. Králíková, E., Kmetřová, E., Felbrová, V., Kulovaná, S., Štěpánková, L., Zvolská, K., Skoupá, J.: Centra pro závislé na tabáku, Čas. Lék. čes., 153, 2014, 4, 248 - 252
2. Kralikova, E., Kmetova, A., Stepankova, L., Zvolaska, K., Davis, R., West, R.: Fifty-two week continuous abstinence rates of smokers being treated with varenicline versus nicotine replacement therapy, Addiction, 108, 2013, 8, 1497-502 (IF 2013: 4,894)
3. Kralikova E, Novak J, West O, Kmetova A, Hajek P. Do e-cigarettes have the potential to compete with conventional cigarettes? A survey of conventional cigarette smokers' experiences with e-cigarettes. Chest. 2013, 144, 5, 1609-1614 doi: 10.1378/chest.12-2842. (IF 2013: 7,132)